

Копин В. М., курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Приходько Ю. П.**

ТЕРОРИЗМ – ТРАГЕДІЯ ЛЮДСТВА

Розвиток сучасного світу означений існуванням глобальних проблем, де поряд з такими «традиційними» проблемами, як термоядерна, екологічна, енергетична, демографічна, продовольча, дедалі активніше набувають нагальності злочини, пов'язані з організованою злочинністю, та тероризм. Жодна форма державного управління та суспільного ладу не може цілком задовольнити соціально-економічних та політико-гуманітарних потреб громадян. Наявність тероризму в Україні стало визначальним фактором для прийняття, передусім, політичних, правових та економічних рішень, які допоможуть розв'язати цю проблему.

Особи, які виготовляють і застосовують вибухонебезпечні предмети, вчилися у професіоналів, або раніше цим займалися. Як правило, ці предмети можуть бути замасковані під будь-які побутові предмети. Це може бути залишений портфель, дитяча іграшка. Також можуть бути замасковані під вогнегасники, ручки для письма, тару під напої. Є випадки також застосування трупів тварин на узбіччі дороги. Їх начиняють вибухівкою і в необхідний момент вона спрацьовує, може бути в радіокерованому стані. Тільки чітке уявлення того, що саме являє собою терористичний акт, які причини породжують його, і чим мотивовані люди, які займаються терористичною діяльністю, може стати підставою для розробки і недовпущення дій терористів, а також універсального визначення ефективних методів боротьби з цим надзвичайно складним і небезпечним явищем.

Рокзриємо поняття терористичного акту та терористичної групи. Наприкінці ХХІ ст. особливого значення серед надзвичайних ситуацій набула проблема тероризму. Він став

багатогранним за своїм характером і здійснюється як екстремістськими організаціями, так і злочинцями-одинаками. Найбільшу загрозу становить міжнародний тероризм, стрімке зростання якого призвело до загибелі багатьох тисяч людей.

Терор, тероризм – ці слова дедалі частіше ми чуємо в засобах масової інформації. Потужні вибухи, навмисні підпали, захоплення заручників, тощо – усе це є виявами терору (лат. *terror* – страх, жах), тобто політики залякування, оскільки здійснюються замаху на життя й здоров'я людей, зростає масштаб терористичних актів, для яких характерні великі людські жертви, посилюється жорстокість дій терористів. Унаслідок цього у звичайних громадян виникає острах їздити в метро, тролейбусах, потягах, літати літаками, відвідувати культурні та спортивні видовища, просто виходити на вулицю.

Ознаки терору:

- насильство як інструмент досягнення визначених цілей;
- засіб примушування до прийняття рішення;
- досягнення результату за рахунок дій залякування осіб;
- супроводжується терор нагнітанням стану напруженості, примусом когось до чогось.

З 2014-го до 2017 року в Україні сталося майже 900 терористичних актів. Більше половини з них учинено в Донецькій і Луганській областях. У 2013 році Україна посідала 56-е місце в «Рейтингу тероризму» з 158 країн. На той момент, за даними Служби безпеки України, в країні не діяла жодна терористична організація, а також не було жодного елемента або філії міжнародних терористичних груп.

Треба відзначити, що в Україні не виявлено терористичних організацій, орієнтованих на повалення державного ладу. Проблема тероризму в Україні перебуває в іншій площині – це «кримінальний тероризм» всередині країни та діяльність закордонних терористичних організацій на території України. Так, станом на 2017 рік Україна вже посіла 17-те місце серед країн світу за рівнем впливу тероризму. Про це йдеться у звіті про стан глобального тероризму в 2017 році (The Global Terrorism Index 2017), оприлюдненому лондонським Інститутом економіки і світу.

Експерти дали Україні 6,6 бала за 10-бальною шкалою. Загалом до списку країн з «високим» рівнем впливу тероризму на життя потрапили шість держав: Ірак (10 балів), Афганістан (9,4), Нігерія (9), Сирія (8,6), Пакистан (8,4) та Ємен (7,9).

Україна перебуває в групі країн з «високим» рівнем впливу тероризму разом з Сомалі, Індією, Туреччиною, Лівією, Єгиптом, Суданом та іншими. У країнах Західної Європи найбільш схильною до впливу тероризму визнана Франція (6 балів, 23-тє місце).

Сьогодні тероризм в Україні слід розглядати і як широкомасштабне явище, яке становить загрозу життєво важливим інтересам особи, суспільства і держави. Це пояснюється тим, що тероризм, по-перше, «підриває» систему державної влади й управління, знижує ефективність управління суспільством, регулювання соціально-політичних процесів; по-друге, послаблює державні та суспільні структури, посилює вплив у суспільстві опозиційних антиконституційних утворень; по-третє, активізуючи морально-психологічний вплив на населення, викликає хаос, безлади, жорстокість людей, що використовується в певних політичних інтересах; по-четверте, з огляду на межі державних кордонів, тероризм набуває міжнародного характеру й становить небезпеку для міжнародного співтовариства.

Вовк К. В., здобувач ступеня вищої освіти навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Воробей О. В.**

ГЕНЕЗИС СУДОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТІВ В УКРАЇНІ

Дослідження документів з метою виявлення підробок є одним із найстаріших напрямів криміналістичних досліджень. Наприклад, ще в Стародавньому Римі підробка документів була досить поширеним явищем. Особливим об'єктом підробки на той час були заповіти. У Римі навіть існували особливі фахівці з почерку, котрі виступали як спеціалісти в судах. У джерелах римського права збереглися відомості про високий рівень